

CHATGPT VÀ SỰ TÁC ĐỘNG ĐẾN PHÁP LUẬT HÌNH SỰ Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

BÙI TRỌNG VINH*

Tóm tắt: Trí tuệ nhân tạo được coi là một trong những yếu tố then chốt trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Nhiều ứng dụng trí tuệ nhân tạo đã ra đời và nhanh chóng ảnh hưởng sâu rộng đến mọi khía cạnh của xã hội, trong đó có ChatGPT là một ứng dụng sử dụng trí tuệ nhân tạo hiện đang thu hút sự quan tâm của nhiều người dùng trên toàn thế giới. Rất khó để phân biệt giữa nội dung do ChatGPT hay do con người tạo ra. Do đó, tội phạm có thể sử dụng ứng dụng này để tìm kiếm cách thức gây án, phương thức sử dụng công cụ nguy hiểm đe dọa tính mạng, tài sản của con người, cách trả lời trong các phiên đối chứng... Đây có thể coi là một thách thức lớn đối với các cơ quan thực thi pháp luật trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: ChatGPT, trí tuệ nhân tạo, pháp luật hình sự, Việt Nam

Ngày nhận bài: 12/7/2023; Biên tập xong: 23/7/2023; Duyệt đăng: 15/8/2023

CHATGPT AND ITS IMPACT TO VIETNAMESE CRIMINAL LAW CURRENTLY

Abstract: Artificial intelligence (AI) is considered as one of the key factors in the Fourth Industrial Revolution. Many applications of artificial intelligence were born and quickly affected all aspects of society, including ChatGPT which is currently attracting the attention of many users in the world. It is difficult to distinguish between content created by ChatGPT or by human. Therefore, criminals can take advantages of ChatGPT to commit crimes, use dangerous tools that threaten people's lives and properties or litigate in witness sessions... This is a big challenge for law enforcement agencies now.

Keywords: ChatGPT, artificial intelligence, criminal law, Vietnam

Received: Jul 12th, 2023; Editing completed: Jul 23rd, 2023; Accepted for publication: Aug 15th, 2023

1. Đặt vấn đề

ChatGPT tên gọi đầy đủ là Chat Generative Pre-training Transformer - một chatbot do công ty khởi nghiệp OpenAI phát triển. ChatGPT có thể được hiểu đơn giản là một AI (trí thông minh nhân tạo). Điểm đặc biệt của AI này nằm ở kỹ thuật diễn giải ngôn ngữ một cách rất tự nhiên cùng với kho kiến thức vô cùng lớn mà ChatGPT có được từ bộ dữ liệu huấn luyện ban đầu do OpenAI dựng sẵn (300 tỷ từ). Mặt tích cực, ưu điểm mà ChatGPT tạo ra là xây dựng cho người yêu cầu một nội dung phù hợp, có thể trả lời mọi câu hỏi của người dùng với câu trả lời nhanh nhất dựa trên khả năng tìm kiếm và tổng hợp của mình. ChatGPT cũng mang đến sự mới lạ, tiện lợi nên được nhiều người đón nhận và sử dụng. Tuy nhiên, ChatGPT

cũng gây ra nhiều hạn chế, hệ lụy tiêu cực như: Thông tin mà ChatGPT đưa ra không có sự kiểm chứng, người yêu cầu sẽ không biết ChatGPT đã lấy nội dung này ở đâu, dựa trên căn cứ nào, nội dung đó đúng hay sai để sử dụng vào từng mục đích khác nhau...

Bên cạnh việc ghi nhận một cách tất yếu và khách quan những đóng góp của ChatGPT đối với sự phát triển chung của xã hội, một trong số đó là lĩnh vực an ninh trật tự thì phải thừa nhận rằng ChatGPT cũng tạo ra không ít khó khăn cho cuộc sống con người và cả những thách thức không hề nhỏ cho hệ thống pháp luật, khi

* Email: Vinhbt@tks.edu.vn

Thạc sĩ, Trung tâm Thông tin - Thư viện, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội

tội phạm lợi dụng ChatGPT để thay đổi và phát triển cách thức thực hiện hành vi. Một vài năm trở lại đây xuất hiện một số vụ việc tội phạm sử dụng máy tính mạng, mạng viễn thông có ứng dụng trí tuệ nhân tạo nhằm thực hiện hành vi chiếm đoạt tài sản gây thiệt hại hàng nghìn tỷ đồng¹. Với đặc điểm là một loại tội phạm mới, sử dụng công nghệ thông tin, mạng viễn thông có ứng dụng trí tuệ nhân tạo thì việc nhận diện được phương thức thủ đoạn của loại tội phạm này đã và đang gặp nhiều khó khăn, đặc biệt từ những nội dung do ChatGPT cung cấp. Trong phạm vi bài viết, tác giả đưa ra một số nghiên cứu dưới góc độ luật học về sự tác động tích cực và tiêu cực của ChatGPT đến hệ thống pháp luật và quá trình thực thi pháp luật hiện nay.

2. Sự tác động của ChatGPT đến pháp luật hình sự ở Việt Nam

2.1. Cách thức hoạt động cơ bản của ChatGPT

ChatGPT là một AI hỗ trợ người dùng trong việc tạo ra các cuộc trò chuyện tự động và trả lời các câu hỏi đa dạng về nhiều chủ đề, lĩnh vực khác nhau. ChatGPT đã trải qua nhiều phiên bản khác nhau, trong đó GPT-1 là đời đầu. GPT-1 có kích thước và độ phức tạp khá nhỏ so với các phiên bản sau này. Mỗi khi AI nhận ra thêm các tầng ý nghĩa mới thì Parameters (tham số) trong đó cũng tăng lên. Ví dụ, GPT-1 có khoảng 117 triệu Parameters, GPT-2 (năm 2019) với số lượng Parameters là 1,5 tỉ, GPT-3 (năm 2020) có số lượng Parameters lên tới 175 tỉ. Trong số này, GPT-3 là lõi của ChatGPT đang sử dụng hiện nay. ChatGPT được tinh chỉnh từ GPT-3.5, một mô hình ngôn ngữ tạo văn bản. Nó đã được tối ưu hóa cho cuộc đối thoại qua việc sử dụng Học tăng cường từ phản hồi của con người (Reinforcement Learning from Human Feedback - RLHF) - một phương pháp sử

dụng các ví dụ của con người để hướng dẫn mô hình đến hành vi mong muốn.

ChatGPT sử dụng các phương pháp tiêu dùng hạ tầng, đồng thời cũng lấy dữ liệu từ Internet nâng không gian lưu trữ lên 570GB với vô số thông tin và 300 tỷ từ được “kết nạp” vào hệ thống. ChatGPT học cách tổng hợp nhiều nguồn thông tin, đọc nhiều sách báo thông qua việc chúng ta đăng tải, chia sẻ các thông tin lên mạng Internet, tìm kiếm thông tin trên các trình duyệt. Đây chính là cách con người cung cấp thông tin để trí thông minh nhân tạo học tập. Từ đó, ChatGPT tạo ra văn phong riêng, bố cục rõ ràng, lập luận chặt chẽ, có chiều sâu phù hợp nhất với câu hỏi của người dùng.

2.2. Tác động tích cực của ChatGPT đến pháp luật hình sự ở Việt Nam

2.2.1. Sử dụng ChatGPT để phòng, chống tội phạm hiệu quả hơn

ChatGPT có thể được sử dụng để phòng ngừa việc tiếp tục thực hiện tội phạm từ chủ thể có dấu hiệu khả nghi: Công nghệ hiện đại dựa trên trí tuệ nhân tạo giờ đây có thể cho phép các nhà điều tra dự báo và ngăn chặn tội ác trước khi nó diễn ra, cảnh báo người phạm tội có dấu hiệu tiếp tục thực hiện hành vi. Không chỉ cung cấp dữ liệu video trực tiếp, hệ thống cũng sẽ ngay lập tức hiển thị hồ sơ tiền án của các đối tượng liên quan trong khu vực và các dữ liệu khác, từ đó hình thành nên bức chân dung của cá nhân đang bị giám sát. Ví dụ, việc ô tô liên quan đến một nghi phạm cũng sẽ được hiển thị thông tin đã ở đâu vài tháng trước đó. Với cách thức như vậy, các hệ thống giám sát có liên quan tới các nội dung được tìm kiếm từ ChatGPT sẽ giúp nhân viên điều tra có thể “tua” lại đoạn phim truy tìm những người còn lại trong bất kỳ vụ việc đáng nghi nào. Có thể nói, hệ thống trên là một công cụ sáng tạo cho cuộc cách mạng hóa trong việc thực thi pháp luật, hoạt động tình báo và an toàn công cộng.

¹ Phạm Hồng Hải, Pháp nhân có thể là chủ thể của tội phạm hay không, *Tạp chí Luật học* số 6/2019, tr.16.

2.2.2. *ChatGPT góp phần hình thành một nội dung phù hợp cho các chủ thể của pháp luật*

Dựa trên khả năng tìm kiếm và tổng hợp thông tin của mình, ChatGPT có thể giúp người dùng giải đáp được mọi câu hỏi một cách nhanh chóng mà không cần mất thời gian để tra cứu. ChatGPT sẽ chủ động phân loại, lựa chọn thông tin từ các tài liệu phù hợp trong kho dữ liệu có sẵn và tổng hợp chúng lại thành một văn bản duy nhất. Nhiều nội dung văn bản pháp lý thông dụng cũng được ChatGPT soạn thảo một cách chính xác. Bên cạnh đó, chủ thể của các bên có liên quan tới pháp luật đều có thể khai thác nhanh chóng các biểu mẫu và tài liệu pháp lý phổ biến có liên quan tới các nhiệm vụ bảo vệ các quan hệ xã hội cơ bản và quan trọng, bao gồm: Bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, quyền làm chủ của nhân dân, bảo vệ các quyền và lợi ích hợp pháp của công dân, tổ chức, Nhà nước, bảo vệ trật tự an toàn xã hội. Trong đó, quan hệ xã hội được Luật hình sự điều chỉnh là quan hệ giữa Nhà nước và người phạm tội khi người đó thực hiện hành vi mà Bộ luật Hình sự quy định là tội phạm.

2.2.3. *ChatGPT cung cấp các tài liệu đáp ứng tính đa dạng của con người*

Có những phần của tài liệu pháp lý mà con người cần phải xử lý trong một tình huống cụ thể, nhưng 90% tài liệu được sao chép và áp dụng lại. Trong nhiều trường hợp, chúng ta có thể giải thích các thông số bằng tiếng Anh, sau đó ChatGPT có thể giúp soạn thảo các loại văn bản này. Khi Google ra đời, công nghệ tìm kiếm đã giúp mọi người trong xã hội tiếp cận với các quy định của pháp luật dễ dàng hơn. Tương tự như Google, ChatGPT được đánh giá là phiên bản nâng cấp của Google, với tính năng tổng hợp và truy xuất thông tin được xem là tiên tiến nhất đến thời điểm hiện tại. Hiện nay, nhiều tổ chức, đơn vị cũng cung cấp dịch vụ tra cứu, tìm kiếm văn bản pháp luật. Nhiều

vấn đề liên quan đến pháp lý cũng đều đã được giải đáp tại các trang web của nhiều đơn vị hành nghề luật. Các cơ quan nhà nước cũng thường xuyên tiến hành đăng tải, truyền thông, phổ cập pháp luật rộng rãi trên các trang fanpage, website của mình. Trí tuệ nhân tạo ra đời và được lập trình để trả lời những câu hỏi mang tính chất “tổng hợp thông tin” trong hệ thống dữ liệu nhập sẵn. Đây là khả năng mà trí nhớ con người khó có thể làm được.

2.3. *Tác động tiêu cực của ChatGPT đến công tác phòng và đấu tranh chống tội phạm*

2.3.1. *Tội phạm sử dụng ChatGPT để thu thập các nội dung phục vụ việc tạo ra các hình ảnh, video có nội dung phạm tội*

Các nội dung này thường là phản cảm phục vụ cho mục đích chính trị hoặc ăn cắp danh tính để trục lợi, xâm hại đến quyền lợi của cá nhân, tổ chức và Nhà nước. Bên cạnh những sản phẩm được tạo ra trên cơ sở tìm kiếm từ ChatGPT để phục vụ cho mục đích tốt, một số nội dung được tạo ra từ ChatGPT chưa đầy đủ khiến tội phạm có thể lợi dụng khi chúng được sử dụng như là những công cụ, phương tiện nhằm thực hiện hành vi gây nguy hiểm cho xã hội. Ví dụ, các thông tin từ ChatGPT có thể bị lợi dụng để truy cập những nội dung miêu tả về phim người lớn nhằm lấy cắp gương mặt của nạn nhân thông qua công nghệ này phục vụ cho những mục đích xấu.

Theo đánh giá của một số nhà khoa học về máy tính, những video có nội dung người lớn trên cơ sở tìm kiếm từ ChatGPT sẽ tạo ra một mối đe dọa lớn đối với xã hội. Khi công nghệ phát triển hơn vào những năm tới, khó có thể phân biệt được những video có nội dung giả mạo. Mặc dù nhận thức được hiểm họa này nhưng những video chứa nội dung được lấy từ tìm kiếm trên ChatGPT vẫn được phát tán trên nhiều ngõ ngách của mạng Internet.

2.3.2. *Phát sinh việc xác định hiệu lực của Bộ luật Hình sự đối với tội phạm xảy ra*

trên không gian ảo (không gian mạng) và nơi thực hiện tội phạm

Theo quan niệm truyền thống, nơi thực hiện hay nơi xảy ra hậu quả của tội phạm phải là một địa điểm cụ thể nào đó. Tuy nhiên, đối với các tội phạm phi truyền thống trong thời đại Cách mạng công nghệ 4.0 ngày nay thì những điều đó có thể diễn ra ở một không gian ảo, tức là không thuộc bất cứ một địa điểm hay lãnh thổ của quốc gia hay vùng quốc tế nào. Việc xác định vấn đề này là cần thiết vì nó liên quan đến thẩm quyền tài phán của quốc gia dựa trên nguyên tắc lãnh thổ và vấn đề thu thập tài liệu chứng cứ trong quá trình tiến hành tố tụng.

“Không gian mạng hay không gian ảo (Cyberspace) là nơi các máy tính trao đổi dữ liệu, thông tin. Không gian mạng được xem như một trải nghiệm xã hội, các cá nhân có thể tương tác, trao đổi ý kiến, chia sẻ thông tin... Ngoài những thiệt hại là các giá trị vật chất, tinh thần như tội phạm truyền thống, các tội phạm phi truyền thống còn có thể gây ra những thiệt hại bằng các giá trị ảo (các loại tài sản ảo mà việc thừa nhận hay không và quy chế pháp lý còn khác biệt ở các quốc gia). Chẳng hạn, đó là các hành vi lợi dụng sử dụng tiền ảo Bitcoin để phạm tội”². Liên quan đến vấn đề không gian ảo, ở một số tội phạm truyền thống như đánh bạc, tổ chức đánh bạc, các đối tượng phạm tội cũng đã lợi dụng không gian mạng để đánh bạc có quy mô xuyên quốc gia. Nhằm đối phó với sự quản lý của cơ quan chức năng, các đối tượng này thường đặt máy chủ ở nước ngoài, thuê đường truyền Internet cáp quang tốc độ cao, thiết lập mạng ảo được mã hóa phức tạp và lập ra hàng nghìn website chuyên tổ chức cá độ, đánh bạc. Trong khi đó, về nơi thực hiện tội phạm, mặc dù đoạn 2 khoản 1 Điều 5 Bộ luật Hình sự Việt Nam năm

2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017) đã quy định về thẩm quyền mở rộng đối với một số hành vi phạm tội xảy ra trên tàu bay, tàu biển mang quốc tịch Việt Nam hoặc tại các vùng biển đặc quyền kinh tế, thềm lục địa..., nhưng “rõ ràng quy định này vẫn chưa bao quát một số trường hợp xảy ra như trường hợp có đồng phạm, chuẩn bị phạm tội, phạm tội chưa đạt... để giải quyết bài toán về hành vi phạm tội gây hậu quả cho xã hội ở một hoặc nhiều nơi khác nhưng những hoạt động đã nêu lại không xử lý được khi bị phát hiện vì xảy ra ở nơi khác”³.

Như vậy, trong Cách mạng công nghệ 4.0, ChatGPT đã tạo ra không ít thách thức cho việc xây dựng hệ thống quy định pháp luật phù hợp và sự đổi mới tư duy lẫn phương thức hành động nhằm xử lý tội phạm phi truyền thống. Điều này dẫn đến việc cần thiết phải có phương hướng giải quyết những khó khăn đối với pháp luật hình sự do ChatGPT mang đến.

3. Phương hướng giải quyết những khó khăn của ChatGPT đối với pháp luật hình sự

Trên thực tế, vấn đề của khách hàng càng phức tạp, yêu cầu giải quyết cũng khắt khe hơn, ở mức cao hơn, đòi hỏi phải có luật sư là con người tư vấn. AI chỉ được lập trình để trả lời những câu hỏi mang tính chất “tổng hợp thông tin” trong hệ thống dữ liệu nhập sẵn, nhưng về mặt tổng hợp thông tin và đưa ra những nhận định pháp lý, khéo léo vận dụng quy định pháp luật, tư duy để giải quyết vấn đề bằng nhiều phương án linh hoạt thì Google lẫn ChatGPT khó có thể thực hiện như những luật sư là con người.

³ Về dấu hiệu pháp lý của đồng phạm, xem thêm: Đại học Luật Hà Nội (2018), *Giáo trình Luật hình sự Việt Nam - Tập 1*, tr.175 và các trang tiếp theo; Đại học Quốc gia Hà Nội - Khoa Luật (2017), *Giáo trình Luật hình sự Việt Nam - Phần chung*, tr. 251 và tiếp theo; Lê Văn Cầm (2019), *Những vấn đề cơ bản trong khoa học luật hình sự (Phần chung)*, tr.457 và tiếp theo.

² *Không gian mạng* (2021), https://defzone.net/wiki/Kh%C3%B4ng_gian_m%E1%BA%A1ng.

Đây chính là động lực, cũng chính là áp lực để luật sư phải luôn ý thức trong việc nâng cao trình độ chuyên môn của mình, đặc biệt là kỹ năng nghiên cứu, khả năng tư duy để giải quyết các vấn đề pháp lý phức tạp, những vấn đề mà có mất nhiều thời gian để tìm kiếm bằng Google hay ChatGPT thì người dùng cũng không thể tìm được lời tư vấn, giải quyết tối ưu. Đặc biệt, người luật sư có những yếu tố mà ChatGPT hay AI không thể có như:

Tâm: Chính là lương tâm, tính thiện, suy nghĩ tích cực, hành động hợp đạo lý và lẽ phải, là cái tâm với nghề, cái tâm trong việc giải quyết những vấn đề pháp lý của khách hàng. Không đơn thuần là đưa ra những lời tư vấn về mặt pháp lý, luật sư tư vấn còn là người bạn, là người chia sẻ, đồng hành để thấu hiểu và thông cảm, đặt lợi ích của khách hàng lên hàng đầu.

Tình: Là sự đồng cảm của người tư vấn trong quá trình đưa ra lời khuyên về mặt pháp lý. Không thể giống con người, ChatGPT/AI thiếu khả năng hiểu và xử lý các tín hiệu cảm xúc cũng như ngữ cảnh vốn có trong giao tiếp của con người. Không có cảm xúc, trí tuệ nhân tạo không thể thấu hiểu được câu chuyện của khách hàng, những khó khăn mà khách hàng đang đối diện và trải qua. Điều này hoàn toàn có thể dẫn đến những tư vấn không chính xác hoặc không phù hợp.

Trách nhiệm: Mỗi lời luật sư đưa ra đều gắn liền với trách nhiệm của luật sư. Tuy chưa có thống kê chính thức nhưng một lời khuyên của AI thường khiến khách hàng khó lòng chấp nhận hơn là một lời khuyên của luật sư cũng chính bởi tính trách nhiệm này.

Tính kiên trì, nhẫn nại: Là quyết tâm đi đến cùng của sự việc, của công bằng và lẽ phải, vì lợi ích chính đáng của khách hàng. Thực tế, ChatGPT cũng không thể giải quyết được nhiều vấn đề do cơ sở dữ liệu của AI không đủ, quan trọng hơn là khả năng tư duy, giải quyết vấn đề của AI

rất hạn chế. Còn đối với một luật sư, họ sẽ luôn bền bỉ, nhẫn nại, kiên trì theo đuổi vụ việc, tìm ra điểm sáng trong hồ sơ, giải quyết nút thắt cho khách hàng.

Vì vậy, cần sớm đưa ra nhiều phương án ứng phó với những tác động tiêu cực từ ChatGPT cũng như các tác động khác từ cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 nhằm thích ứng với tình hình thay đổi do tác động của cuộc cách mạng này. Điều này là phù hợp với kế hoạch đổi mới đất nước, kiện toàn chính sách pháp luật và hợp tác quốc tế sâu rộng của Đảng và Nhà nước ta nhằm chủ động khai thác những cơ hội do cuộc Cách mạng công nghệ 4.0 mang lại cũng như hạn chế những tác động không mong muốn. Trên cơ sở đó, nhằm phục vụ cho việc ban hành các kế hoạch, chương trình để đề ra cách thức phòng ngừa và đấu tranh chống tội phạm kịp thời, tác giả đưa ra một số kiến nghị như sau:

Một là, triển khai các sản phẩm ứng dụng của ChatGPT vào công tác điều tra, xác minh tội phạm, công tác quản lý phạm nhân và dự báo khả năng tái phạm tội của chủ thể. Đồng thời, cần triển khai các lớp đào tạo chuyên môn nghiệp vụ cho các chủ thể có thẩm quyền trong hoạt động xử lý tội phạm để kịp thời thích ứng với sự biến đổi của xã hội và sự phát triển của tội phạm.

Hai là, quy định pháp luật hình sự cần mô tả hành vi khách quan của tội phạm có tính dự báo và tăng nặng trách nhiệm hình sự đối với các trường hợp lợi dụng công nghệ nhằm thực hiện hành vi phạm tội như sử dụng ChatGPT để lấy nội dung phục vụ việc tạo ra các video đồi trụy hoặc video có mục đích chống phá chính quyền, xâm phạm an ninh, hay bôi nhọ danh dự, nhân phẩm của con người. Song song với đó, cần đồng bộ quy định của pháp luật có liên quan về các điều khoản tạo ranh giới an toàn cho người sử dụng mạng và hạn chế việc lợi dụng sơ hở

của pháp luật để thực hiện hành vi nguy hiểm. Ví dụ, Luật An ninh mạng cần sửa đổi, bổ sung các điều khoản có nội dung như: Nghiêm cấm sử dụng ChatGPT/trí tuệ nhân tạo để lấy nội dung phục vụ việc tạo ra các video giả mạo có tính chất khiêu dâm, liên quan tới chính trị hay xúc phạm danh dự, nhân phẩm của con người.

Ba là, quy định tội phạm mới hoặc tình tiết định khung tăng nặng đối với các trường hợp sử dụng ChatGPT lấy nội dung phục vụ cho hoạt động bất hợp pháp như sử dụng các phương tiện để tấn công khủng bố, hoạt động gián điệp gây mất an toàn an ninh hay vận chuyển hàng lậu.

Bốn là, về sự thay đổi đa dạng trong thực hiện hành vi của tội phạm trên không gian ảo. Pháp luật hình sự cần sớm nghiên cứu để định hướng, bổ sung các trường hợp mới được coi là “phạm tội trên lãnh thổ Việt Nam” và đưa ra giải pháp mới quy định về “nơi thực hiện tội phạm” cho phù hợp với tình hình hoạt động của tội phạm, đặc biệt là tội phạm trên không gian mạng trong bối cảnh hiện nay. Điều này cũng nhằm mục đích xác định hiệu lực của Bộ luật Hình sự đối với tội phạm xảy ra trên không gian ảo, tránh trường hợp không có đủ căn cứ để truy cứu trách nhiệm hình sự do không đủ thẩm quyền, dẫn đến không bảo vệ được lợi ích của cá nhân, tổ chức hay của Nhà nước khi bị tội phạm xâm hại. Hơn nữa, trong thời đại công nghiệp 4.0, tội phạm hoạt động một cách phi ranh giới, do đó hoạt động hợp tác quốc tế về đấu tranh chống tội phạm chắc chắn sẽ diễn ra một cách thường xuyên và đòi hỏi tính chuyên môn cao. Vì vậy, việc xây dựng pháp luật hình sự có tính dự liệu được những thay đổi, biến thể phức tạp của tội phạm sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình hợp tác quốc tế, từ đó nâng cao hiệu quả phòng và đấu tranh chống tội phạm.

4. Kết luận

Không thể phủ nhận những lợi ích mà ChatGPT đã mang lại cho con người trong

việc giải phóng sức lao động và nâng cao phương thức phục vụ nhu cầu cuộc sống. Đây chắc chắn sẽ là công cụ hỗ trợ đắc lực cho hoạt động trấn áp tội phạm của các cơ quan chức năng mà mỗi quốc gia cần tranh thủ sử dụng. Tuy nhiên, đi kèm với đó là những khó khăn trong công tác phòng, chống tội phạm. Không chỉ các cán bộ thực thi pháp luật cần không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ và có hiểu biết cao về công nghệ, mà cần có sự thay đổi trong chính sách, các quy định pháp luật hình sự có liên quan để dự báo một cách có hệ thống về sự phát triển của tội phạm, phòng khi có những vấn đề mới phát sinh, tội phạm xảy ra trên thực tế, các cơ quan chức năng không lúng túng trong việc xử lý hoặc không để xảy ra tình trạng không thể xử lý hình sự vì pháp luật không có quy định, dẫn đến bỏ lọt tội phạm./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đại học Quốc gia Hà Nội - Khoa Luật, *Giáo trình Luật hình sự Việt Nam*, Nxb. Giáo dục, Hà Nội, 2015.
2. Phạm Hồng Hải, Pháp nhân có thể là chủ thể của tội phạm hay không, *Tap chí Luật học số 6/2019*, tr.16.
3. Tòa án nhân dân tối cao, *Tập hệ thống hóa luật lệ về hình sự*, 1975, tr. 30, trích dẫn trong: Lê Cẩm (Chủ biên), *“Trách nhiệm hình sự và miễn trách nhiệm hình sự”*, 2005, tr.134 -135.
4. Về dấu hiệu pháp lý của đồng phạm, xem thêm: Đại học Luật Hà Nội (2018), *Giáo trình Luật hình sự Việt Nam - Tập 1*, tr.175 và các trang tiếp theo; Đại học Quốc gia Hà Nội - Khoa Luật (2017), *Giáo trình Luật hình sự Việt Nam - Phần chung*, tr. 251 và tiếp theo; Lê Văn Cẩm (2019), *Những vấn đề cơ bản trong khoa học luật hình sự (Phần chung)*, tr.457 và tiếp theo.
5. *Không gian mạng* (2021), https://defzone.net/wiki/Kh%C3%B4ng_gian_m%E1%BA%A1ng,
6. *Tội lừa đảo chiếm đoạt tài sản theo pháp luật hình sự Việt Nam - Lý luận và thực tiễn* (2019), <https://www.tapchitoaan.vn/toi-lua-dao-chiem-doat-tai-san-theo-phap-luat-hinh-su-viet-nam-ly-luan-va-thuc-tien>,